

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

122

Temeljem članka V. točka 3. d) Ustava Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 25. sjednici održanoj 8. listopada 2003. godine, donijelo

ODLUKU

O RATIFIKACIJI SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAĐARSKE O UNAPREĐENJU I RECIPROČNOJ ZAŠTITI INVESTICIJA

Članak 1.

Ratificira se Sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike Mađarske o unapređenju i recipročnoj zaštiti investicija potpisan u Budimpešti, 26. rujna 2002. godine na engleskom jeziku, po dobivenoj suglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na temelju Odluke PS BiH broj 91/03 od 30. rujna 2003. godine.

Članak 2.

Tekst Sporazuma u prijevodu glasi:

SPORAZUM

O UNAPREĐENJU I RECIPROČNOJ ZAŠTITI INVESTICIJA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAĐARSKE

Bosna i Hercegovina i Republika Mađarska, u daljem tekstu: "Ugovorne stranke",

U želji da ojačaju ekonomsku suradnju između dvije države na temeljima ravnopravnosti i uzajamne koristi obje Ugovorne stranke,

Sa namjerom stvaranja i održavanja povoljnih uvjeta za investiranje investitora jedne Ugovorne stranke na teritoriju druge Ugovorne stranke, i

Svjesne da će unapređenje i recipročna zaštita investicija, sukladno ovom Sporazumu, stimulirati poslovne inicijative u ovoj oblasti,

Sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.

Definicije

U svrhe ovog Sporazuma:

1. Izraz "investicija" označavat će svaku vrstu sredstava investiranih u svezi sa ekonomskim aktivnostima investitora jedne Ugovorne stranke na teritoriju druge Ugovorne stranke sukladno zakonima i propisima ove druge i uključivat će osobito, mada ne isključivo:
  - /a/ pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i bilo koja druga imovinska prava *in rem* kao što su hipoteke, retenciona prava, jemstva i slična prava;
  - /b/ udjele, dionice i obveznice u kompanijama ili bilo koji drugi oblik sudjelovanja u kompaniji;
  - /c/ potraživanja novca ili bilo kojeg izvršenja u svezi sa investicijom koje ima ekonomsku vrijednost;
  - /d/ prava intelektualne i industrijske svojine, uključujući autorska prava, trgovačke simbole, patente, industrijske dizajne, tehničke procese, know-how, trgovačke tajne, trgovačka imena i ugled koji su povezani sa investicijom;

- /e/ bilo koja prava data zakonom ili po ugovoru i sve licence i dozvole date zakonom, poslovne koncesije uključujući koncesije za istraživanje, ekstrakciju, uzgajanje ili eksploataciju prirodnih resursa;
- /f/ prihode reinvestirane sukladno ovom Sporazumu.
Bilo koja promjena oblika u kojem su sredstva investirana neće utjecati na njihov karakter kao investicija, pod uvjetom da je takva promjena izvršena sukladno zakonima i propisima Ugovorne stranke na čijem teritoriju je investicija izvršena.
2. Izraz "investitor" označavat će bilo koju fizičku ili pravnu osobu bilo koje Ugovorne stranke koja investira na teritoriju druge Ugovorne stranke.
- /a/ U odnosu na Bosnu i Hercegovinu:
- (i) Izraz "fizička osoba" označavat će bilo koju fizičku osobu koja uživa status državljanina Bosne i Hercegovine prema zakonima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, ako ima prebivalište ili glavno mjesto poslovanja u Bosni i Hercegovini;
- (ii) Izraz "pravna osoba" označavat će bilo koju pravnu osobu utemeljenu sukladno važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, čije se registrirano sjedište, centralna uprava ili glavno mjesto poslovanja nalaze na teritoriju Bosne i Hercegovine.
- /b/ U odnosu na Republiku Mađarsku:
- (i) Izraz "fizička osoba" označavat će svaku fizičku osobu koja sukladno zakonima Republike Mađarske ima njeno državljanstvo.
- (ii) Izraz "pravna osoba" označavat će svaki subjekt koji je utemeljen ili konstituiran sukladno, i priznat kao pravna osoba, zakonima Republike Mađarske. Ovaj izraz uključuje bilo koje tijelo ili osobu koja nema pravni subjektivitet Republike Mađarske, ali se prema njenim zakonima smatra kompanijom.
3. Izraz "prihod" označavat će iznose dobivene od investicije i osobito, mada ne isključivo, uključuje profite, kamate, prihode od kapitala, dividende, rojalitete, naknade ili licencne naknade.
4. Izraz "teritorij" označavat će:
- a) u slučaju Bosne i Hercegovine: sav kopneni teritorij Bosne i Hercegovine, njeno teritorijalno more, svu površinu, podzemlje i zračni prostor iznad, uključujući bilo koju pomorsku oblast smještenu iza teritorijalnog mora Bosne i Hercegovine, koja jeste ili može u budućnosti biti, prema zakonu Bosne i Hercegovine, a suglasno međunarodnom pravu, označena kao područje unutar kojeg Bosna i Hercegovina može vršiti prava u odnosu na morsko dno i podzemlje i prirodne resurse;
- b) u slučaju Republike Mađarske, teritorij Republike Mađarske kako se koristi u zemljopisnom smislu.
5. Izraz "slobodna konvertibilna valuta" označava valutu koja je u širokoj uporabi u plaćanjima za međunarodne transakcije i uopće je razmjenljiva na glavnim deviznim tržištima pod uvjetom da to nije u suprotnosti sa propisima bilo koje od Ugovornih stranaka.

Članak 2.

Unapređenje i zaštita investicija

1. Svaka Ugovorna stranka ohrabrivat će i stvarati povoljne i transparentne uvjete za investitore druge Ugovorne stranke da investiraju na njenom teritoriju i

dopustit će takve investicije sukladno svojim zakonima i propisima.

2. Investicijama i prihodima investitora bilo koje Ugovorne stranke bit će u svako doba odobren pošten i pravičan tretman i uživat će punu zaštitu i sigurnost na teritoriju druge Ugovorne stranke.

Članak 3.

Nacionalni i Tretman najpovlaštenije nacije

1. Svaka Ugovorna stranka će na svom teritoriju odobriti investicijama i prihodima investitora druge Ugovorne stranke tretman koji je pošten i pravedan i ne manje povoljan od onog koji odobrava investicijama i prihodima svojih vlastitih investitora ili investicijama i prihodima investitora bilo koje treće države, ovisno od toga koji je povoljniji za investitore druge Ugovorne stranke.
2. Svaka Ugovorna stranka će na svom teritoriju pružiti investitorima druge Ugovorne stranke, u pogledu proširivanja, upravljanja, održavanja, korištenja, uživanja ili raspolaganja njihovim investicijama, tretman koji je pošten i pravedan i ne manje povoljan od onog koji pruža svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, ovisno od toga koji je povoljniji za investitore druge Ugovorne stranke.
3. Odredbe st. 1. i 2. ovog članka neće biti načinjene tako da obvezuju jednu Ugovornu stranku da na investitore druge Ugovorne stranke proširi korist bilo kojeg tretmana, prednosti ili povlastice, koje bi mogle biti pružene od prvonavedene Ugovorne stranke na temelju:

/a/ bilo koje carinske unije ili zone slobodne trgovine ili monetarne unije ili sličnog međunarodnog sporazuma koji vodi ka takvim unijama, ili institucije ili drugih oblika regionalne suradnje u kojim je bilo koja od Ugovornih stranaka članica ili to može postati;

/b/ bilo kojeg međunarodnog sporazuma ili aranžmana koji se u cijelosti ili većim dijelom odnose na oporezivanje;

/c/ bilo kojeg multilateralnog sporazuma o investicijama u kojem je bilo koja od Ugovornih stranaka članica ili to može postati.

Članak 4.

Kompenzacija za gubitke

1. Kada investitori bilo koje Ugovorne stranke trpe gubitke usljed rata, oružanog sukoba, državnog izvanrednog stanja, revolucije, pobune, ustanka, nereda, ili sličnih događaja na teritoriju druge Ugovorne stranke, njima će biti od strane druge Ugovorne stranke odobren tretman, u pogledu restitucije, obeštećenja, kompenzacije ili drugog rješenja, ne manje povoljan od onog koji ta Ugovorna stranka odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, ovisno od toga koji je povoljniji za investitore druge Ugovorne stranke.
2. Bez štete po stavak 1. ovog članka, investitorima jedne Ugovorne stranke koji u bilo kojem od slučajeva navedenih u tom stavu trpe gubitke na teritoriju druge Ugovorne stranke koji proizilaze iz:
- /a/ rekvizicije njihove imovine od stranke njenih snaga ili vlasti,

/b/ uništavanja njihove imovine od stranke njenih snaga ili vlasti koje nije prouzrokovano u borbenoj akciji ili koje nije bilo iziskivano potrebom situacije, od strane druge Ugovorne stranke će biti odobrena pravedna i adekvatna kompenzacija za gubitke nastale tijekom perioda rekvizicije ili kao rezultat uništavanja imovine.

Kompenzacija će uključivati kamatu po komercijalno opravdanoj stopi, od datuma kada su nastali gubici do dana plaćanja.

3. Plaćanja proizašla prema ovom članku bit će slobodno prenosiva u slobodno konvertibilnoj valuti bez odlaganja.

Članak 5.

Izvlaštenje

1. Investicije investitora bilo koje Ugovorne stranke neće biti nacionalizirane, izvlaštene ili podvrgnute mjerama koje imaju isti efekat kao i nacionalizacija ili izvlaštenje (u daljem tekstu: "izvlaštenje") na teritoriju druge Ugovorne stranke, osim u javnu svrhu. Izvlaštenje će biti izvršeno po propisnom pravnom postupku, na nediskriminatorskom temelju i praćeno odredbama o plaćanju brze, adekvatne i efektivne kompenzacije. Takva kompenzacija će predstavljati pravednu tržišnu vrijednost izvlaštene investicije neposredno prije izvlaštenja ili prije nego predstojeće izvlaštenje bude javno poznato na način koji utječe na vrijednost investicije, ovisno od toga šta je ranije. Kompenzacija će uključivati kamatu po komercijalno opravdanoj stopi za tekuću transakciju, od datuma izvlaštenja do datuma isplate i bit će učinjena bez odlaganja u zemlju koju su odredili odnosi tražioci. Ista će biti efektivno ostvariva i slobodno prenosiva u slobodno konvertibilnoj valuti.

2. Pogodeni investitor imat će pravo, prema zakonu Ugovorne stranke koja vrši izvlaštenje, na žurno preispitivanje pred sudom ili drugim neovisnim organom te Stranke, pravovaljanosti njegovog ili njenog slučaja, postupka izvlaštenja i procjene njegove ili njene investicije, sukladno principima utvrđenim u ovom članku.

3. Odredbe stavka 1. ovog članka primjenjivat će se takođe kada jedna Ugovorna stranka izvesti sredstva kompanije koja je utemeljena ili konstituirana prema zakonu koji je na snazi u bilo kojem dijelu njenog vlastitog teritorija, i u kojoj investitori druge Ugovorne stranke posjeduju dionice. Kompenzacija će se isplatiti kompaniji.

4. Odredbe ovog članka će se takođe primjenjivati na prihode od investicije.

Članak 6.

Transferi

1. Ugovorne stranke dozvolit će slobodan transfer uplata koje se odnose na investicije i prihode. Transferi će biti izvršeni u slobodno konvertibilnoj valuti, bez bilo kakvih ograničenja i nepotrebnog odlaganja. Takvi transferi uključivat će posebno, mada ne isključivo:

/a/ kapital i dodatne iznose za održavanje i razvoj investicije;

/b/ profite, kamate, dividende i druge tekuće prihode;

/c/ sredstva za otplatu kredita koji se odnose na investiciju;

/d/ rojalitete ili naknade;

/e/ prihode od potpune ili djelomične prodaje ili likvidacije investicije;

/f/ bilo koju kompenzaciju ili drugo plaćanje koji se odnose na čl. 4. i 5. ovog Sporazuma;

/g/ plaćanja koja proizilaze iz riješenih sporova;

/h/ plaće i druge slične zarade fizičkih osoba angažiranih iz inozemstva u svezi sa investicijom, prema zakonima i propisima Ugovorne stranke, u kojoj su investicije izvršene.

2. U svrhu ovog Sporazuma, devizni tečaj bit će onaj tečaj koji je općenito primjenjiv i objavljen - sukladno zakonima Ugovorne stranke koja je odobrila investiciju - od strane finansijske institucije koja vrši transfer, ukoliko nije drugačije dogovoreno.

Članak 7.

Subrogacija

1. Ako jedna Ugovorna stranka ili agencija koju je ona odredila izvrši plaćanje svojim vlastitim investitorima, po jamstvu ili ugovoru o osiguranju od nekomercijalnih rizika, koje je dala u odnosu na investiciju na teritoriju druge Ugovorne stranke, druga Ugovorna stranka priznat će, unatoč svojim pravima iz članka 9:

/a/ prijenos, bilo po zakonu ili sukladno pravnim postupkom u toj zemlji, bilo kojeg prava ili potraživanja investitora na prvonavedenu Ugovornu stranku ili agenciju koju je ona odredila, kao i

/b/ da je prvonavedena Ugovorna stranka ili agencija koju je ona odredila ovlaštena, na temelju subrogacije, da vrši prava i izvrši potraživanja tog investitora i da preuzme obveze koje se odnose na investiciju.

2. Ugovorna stranka ili njena agencija na koju su prenijeta prava investitora bit će, u svim okolnostima, ovlaštena na ista prava i na isti tretman kao i obeštećeni investitor i na ista plaćanja koja proistječu iz tih prava i potraživanja.

Članak 8.

Rješavanje sporova između Ugovorne stranke i investitora druge Ugovorne stranke

1. Bilo koji spor koji može nastati između investitora jedne Ugovorne stranke i druge Ugovorne stranke u svezi sa investicijom na teritoriju te druge Ugovorne stranke, rješavat će se pregovorima između strana u sporu.

2. Ako se bilo koji spor između investitora jedne Ugovorne stranke i druge Ugovorne stranke ne može riješiti na taj način u roku od šest mjeseci od datuma kada su pregovori zahtijevani putem pismene obavijesti, investitor će imati pravo podnijeti slučaj bilo pred:

/a/ nadležnim sudom ili administrativnim tribunalom Ugovorne stranke na čijem teritoriju je investicija izvršena; ili

/b/ Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova (ICSID) poštujući primjenjive odredbe Konvencije o rješavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, otvoreno

za potpisivanje u Washington-u D.C. 18. ožujka 1965. godine (u daljem tekstu: Konvencija), u slučaju da su obje Ugovorne stranke postale članicama Konvencije; ili

/c/ arbitrom ili međunarodnim ad hoc arbitražnim tribunalom utvrđenim prema Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL). Stranke u sporu se mogu dogovoriti pismenim putem da izmijene ova Pravila.

3. Arbitražna odluka će biti konačna i obvezujuća za obje Stranke u sporu i stupit će na snagu sukladno domaćim zakonima odnosno Ugovorne stranke.
4. Nijedna Ugovorna stranka neće se, za vrijeme arbitražnog ili postupka izvršenja, pozivati u vidu prigovora da je investitor koji je strana u sporu primio oštetu ili drugu kompenzaciju za svu ili dio navodne štete, shodno ugovoru o osiguranju ili jamstvu od nekomercijalnih rizika.

Članak 9.

Rješavanje sporova između Ugovornih stranaka

1. Sporovi između Ugovornih stranaka u svezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma bit će, ako je to moguće, rješavani putem konsultacija ili pregovora.
2. Ako se spor ne može riješiti na taj način u roku od šest mjeseci, bit će na zahtjev bilo koje Ugovorne stranke podnesen arbitražnom tribunalu od tri člana, sukladno odredbama ovog članka.
3. Arbitražni tribunal bit će konstituiran za svaki pojedini slučaj na sljedeći način. U roku od dva mjeseca od datuma primitka zahtjeva za arbitražu, svaka Ugovorna stranka imenovat će jednog člana tribunala. Ova dva člana zatim će izabrati državljanina treće države koji će biti imenovan predsjedateljem tribunala (u daljem tekstu: Predsjednik). Predsjednik će biti imenovan u roku od tri mjeseca od dana imenovanja druga dva člana.
4. Ako tijekom perioda određenih u stavku 3. ovog članka nisu izvršena potrebna imenovanja, može se zahtijevati od Predsjednika Međunarodnog suda pravde da izvrši imenovanja. Ako se desi da je on državljanin bilo koje od Ugovornih stranaka ili je na neki drugi način spriječen obaviti navedenu funkciju, Potpredsjednik će biti pozvan da izvrši imenovanja. Ako se desi da je Potpredsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih stranaka ili je spriječen obaviti navedenu funkciju, bit će pozvan sljedeći po rangi član Međunarodnog suda pravde, koji nije državljanin ni jedne od Ugovornih stranaka, da obavi imenovanja.
5. Arbitražni tribunal donijet će svoju odluku većinom glasova.
6. Tribunal će donijeti svoju odluku na temelju poštivanja zakona, odredbi ovog Sporazuma, kao i općepriзнatih principa međunarodnog prava.

7. Tribunal će odrediti svoj vlastiti postupak prema ostalim odredbama dogovorenim od strane Ugovornih stranaka.
8. Svaka Ugovorna stranka snosit će troškove svog vlastitog arbitra i svog predstavljanja u arbitražnim procesima; troškove Predsjednika i ostale troškove Ugovorne stranke će snositi u jednakim dijelovima. Arbitražni tribunal može donijeti i drugačija pravila koja se odnose na troškove.
9. Odluke Tribunala bit će konačne i obvezujuće za obje Ugovorne stranke.
10. Spor neće biti podnesen Međunarodnom arbitražnom tribunalu sukladno odredbama ovog članka, ako je isti spor već dostavljen drugom arbitražnom sudu prema odredbama članka 8. ovog Sporazuma i još uvijek je pred sudom. Ovo ne utječe na mogućnost rješavanja spora sukladno stavkom 1. ovoga članka.

Članak 10.

Primjena drugih pravila i posebne obveze

1. Kada je predmet reguliran istovremeno odredbama ovog Sporazuma i drugom međunarodnog sporazuma kojeg su obje Ugovorne stranke članicama, ništa u ovom Sporazumu neće spriječiti bilo koju od Ugovornih stranaka ili bilo kojeg od njihovih investitora koji imaju investicije na teritoriju druge Ugovorne stranke, da iskoristi prednost bilo kojih pravila koja su povoljnija u njegovom slučaju.
2. Ako je tretman koji bi jedna Ugovorna stranka odobrila investitorima druge Ugovorne stranke sukladno svojim zakonima i propisima ili drugim posebnim odredbama ugovora povoljniji od onog koji je dat ovim Ugovorom, bit će odobren onaj koji je povoljniji.

Članak 11.

Primjena ovog Sporazuma

Ovaj Sporazum će se primjenjivati na investicije koje su izvršene na teritoriju jedne od Ugovornih stranaka sukladno zakonima i propisima investitora druge Ugovorne stranke, prije kao i poslije stupanja na snagu ovog Sporazuma, ali se neće primjenjivati na bilo kakve sporove ili zahtjeve vezane za investicije koji su nastali ili su riješeni prije njegovog stupanja na snagu.

Članak 12.

Stupanje na snagu, trajanje i prestanak

1. Svaka Ugovorna stranka obavijestit će drugu da su ispunjene ustavne formalnosti koje se zahtijevaju za stupanje na snagu ovog Sporazuma. Ovaj Sporazum stupit će na snagu na datum druge notifikacije.
2. Ovaj Sporazum ostat će na snazi za period od deset godina i nakon toga nastavit će važiti osim ako, bilo koja od Ugovornih stranaka jednu godinu prije isteka početnog ili naknadnog perioda od deset godina, ne da pismenu obavijest o svojoj namjeri da otkáže Sporazum.
3. U odnosu na investicije izvršene prije prestanka ovog Sporazuma, odredbe svih drugih članaka ovog Sporazuma ostat će na snazi za daljnji period od deset godina od datuma prestanka.

4. Ovaj Sporazum može biti izmijenjen pismenim dogovorom između Ugovornih stranaka. Bilo koja izmjena stupit će na snagu po istoj proceduri koja se zahtijeva za stupanje na snagu ovog Sporazuma.

NAČINJENO u duplikatu u Budimpešti, dana 26.09. 2002., na engleskom jeziku.

ZA BOSNU I HERCEGOVINU
dr. Azra Hadžiahmetović, v.r.
ministar vanjske trgovine i
ekonomskih odnosa Bosne i
Hercegovine

ZA REPUBLIKU
MAĐARSKU
Csaba László, v.r.
ministar financija Republike
Mađarske

U POTVRDU OVOGA, dolje potpisani, propisno za to ovlašteni, potpisali su ovaj Sporazum.

Članak 3.

Ova će odluka biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" na hrvatskom, bosanskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objave.

Broj 01-1849-16/03
8. listopada 2003. godine
Sarajevo

Predsjedavatelj
Predsjedništva BiH
dr. Dragan Čović, v.r.

123

Na osnovu člana V tačka 3. d) Ustava Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, na 25. sjednici održanoj 8. oktobra 2003. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE REPUBLIKE TURSKE O SARADNJI I UZAJAMNOJ POMOĆI U OBLASTI CARINA

Član 1.

Ratifikuje se Sporazum između Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Turske o saradnji i uzajamnoj pomoći u oblasti carina, potpisan u Ankari, 3. jula 2002. godine na engleskom jeziku, po dobijenoj saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na osnovu Odluke PS BiH broj 88/03 od 30. septembra 2003. godine.

Član 2.

Tekst Sporazuma u prijevodu glasi:

SPORAZUM

IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE REPUBLIKE TURSKE O SARADNJI I UZAJAMNOJ POMOĆI U OBLASTI CARINA

Bosna i Hercegovina i Vlada Republike Turske, u daljem tekstu "strane";

S obzirom da su povrede zakonskih odredaba o carinama štetne za ekonomske, komercijalne, finansijske, društvene i kulturne interese njihovih država;

S obzirom na značaj osiguranja tačne procjene i naplate carina, poreza i drugih troškova i taksi na uvoz ili izvoz robe kao i provođenje odredaba o zabranama, ograničenjima i kontroli;

S obzirom da napor na sprječavanju kršenja zakonskih odredaba o carini i napor da se osigura tačna naplata uvoznih i izvoznih carina, poreza i svih drugih troškova mogu biti efikasniji kroz saradnju između Carinskih uprava strana;

Zabrinute razmjerom i porastom tendencija nezakonite trgovine opojnim drogama i psihotropnim supstancama i s obzirom da to predstavlja opasnost za javno zdravlje i društvo;

Uzimajući u obzir i relevantne međunarodne konvencije koje podstiču bilateralnu uzajamnu pomoć, kao i Preporuke Vijeća za carinsku saradnju (Svjetska carinska organizacija);

dogovorile su se o slijedećem:

DEFINICIJE

Član 1.

Za potrebe ovog Sporazuma:

- "Zakonske odredbe o carinama" znači odredbe predviđene zakonima i propisima koji se odnose na uvoz, izvoz, tranzit robe ili sve druge carinske procedure bilo da se odnose na carine, poreze ili druge troškove koje naplaćuju Carinske uprave, ili na mjere zabrane, ograničenja ili kontrole koje provode Carinske uprave;
- "Carine i porezi" znači carine i sve druge obaveze, porezi, takse ili drugi troškovi koji se naplaćuju na ili u vezi s uvozom ili izvozom robe, ali ne uključuju takse i troškove koji se u iznosu ograničavaju na približan trošak za pružene usluge;
- "Carinski prekršaj" znači svaka povreda ili pokušaj povrede zakonskih odredaba o carini;
- "Opojne droge" znači sve supstance, prirodne ili sintetske, pobrojane na Listi I i Listi II Jedinstvene konvencije o opojnim drogama 1961.;
- "Psihotropske supstance" znači sve supstance, prirodne ili sintetske, pobrojane na Listama I, II, III i IV Konvencije UN-a o psihotropnim supstancama 1971. godine;
- "Prekurzori" znači kontrolirane hemijske supstance koje se koriste u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih supstanci, navedene na Listama I i II Konvencije UN-a protiv nezakonite trgovine opojnim drogama i psihotropnim supstancama 1988.;
- "Carinska uprava" znači: za Bosnu i Hercegovinu, Carinska uprava Republike Srpske na teritoriji Republike Srpske i Carinska uprava Federacije na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, za Republiku Tursku, Podsekretarijat Ministarstva za